

UMOWA NA WYKONANIE ROBÓT BUDOWLANYCH NR UZINW/2025/...../.....

zawarta w dniu2025 r. w Lublinie, pomiędzy:

Katolickim Uniwersytetem Lubelskim Jana Pawła II, Al. Raławickie 14, 20-950 Lublin, NIP: 712-016-10-05,
REGON: 000514064 – zwanym dalej Zamawiającym - reprezentowanym przez:

.....
a
.....
.....
.....
.....

- zwanym dalej „Wykonawcą” - reprezentowanym przez:

.....,
a wspólnie zwanymi dalej „Stronami”.

Na podstawie art. 2 ust. 1 pkt 1 *a contrario* ustawy z dnia 11 września 2019 r. - Prawo zamówień publicznych (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1320), zwanej dalej „ustawą Pzp”, w wyniku postępowania przeprowadzonego na podstawie wewnętrznego Regulaminu udzielania zamówień i dokonywania zakupów w Katolickim Uniwersytecie Lubelskim Jana Pawła II (dalej określanego jako „Postępowanie”), została zawarta umowa o następującej treści:

§ 1 PRZEDMIOT ZAMÓWIENIA

1. Na podstawie niniejszej umowy, Wykonawca zobowiązuje się wykonać na rzecz Zamawiającego roboty budowlane (wraz z towarzyszącymi im robotami instalacyjnymi, montażowymi oraz innymi usługami i świadczeniami), dalej określane łącznie jako „przedmiot zamówienia” lub „roboty”, będące przedmiotem zamówienia udzielonego w wyniku Postępowania, polegające na dostarczeniu, instalacji i montażu urządzeń klimatyzacyjnych w budynku Zamawiającego – Collegium Jana Pawła II, Al. Raławickie 14, 20-950 Lublin, dalej nazywanym także „Obiektem”.
2. Wykonawca zobowiązany jest do wykonania przedmiotu zamówienia zgodnie z „Dokumentacją Postępowania”, rozumianą jako całość dokumentacji projektowej i technicznej, opisów i informacji przekazanych Wykonawcy przez Zamawiającego przed zawarciem umowy, określających zakres robót, które zobowiązany jest wykonać, sposób realizacji i wykonania robót oraz stan i uwarunkowania miejsca ich prowadzenia, w tym zgodnie z:
 - a) Zapytaniem ofertowym;
 - b) Opisem przedmiotu zamówienia (dalej określanym także jako „OPZ”) stanowiącym Załącznik nr 1 do niniejszej umowy;
 - c) dokumentacją projektową i techniczną i specyfikacjami technicznymi wykonania i odbioru robót;
 - d) wyjaśnieniami do ww. dokumentacji udzielonymi przez Zamawiającego w toku Postępowania.
3. Wykonawca zobowiązany jest do wykonania przedmiotu zamówienia zgodnie ze złożoną przez Wykonawcę ofertą stanowiącą Załącznik nr 2 do niniejszej umowy.
4. Wykonawca zobowiązuje się do dostarczenia wszelkich materiałów i wyposażenia (dalej określanego jako „Materiały”) niezbędnych do wykonania przedmiotu zamówienia, przy czym Wykonawca zobowiązany jest do zapewnienia, że będą to rzeczy fabrycznie nowe, nieużywane, wytworzone lub wyprodukowane nie wcześniej niż w 2024 r.
5. Wykonawca zobowiązuje się do wykonania robót przy dołożeniu najwyższej staranności, z zachowaniem zasad bezpieczeństwa (w tym w zakresie BHP), zgodnie z wymogami właściwej organizacji pracy, zasad wiedzy technicznej i sztuki budowlanej oraz zgodnie z wymogami powszechnie obowiązujących przepisów prawa, w szczególności ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 725 z późn. zm.) (dalej określanej jako „Prawo budowlane”) oraz aktami wykonawczymi do tej ustawy, z wykorzystaniem Materiałów oraz rozwiązań, spełniających wymagania wskazane w Dokumentacji Postępowania.

§ 2 TERMIN REALIZACJI PRZEDMIOTU ZAMÓWIENIA

1. Wykonawca zobowiązany jest do wykonania przedmiotu zamówienia, nie później niż w terminie: **do 3 tygodni od dnia zawarcia niniejszej umowy**. Zamawiający udostępni Wykonawcy teren prowadzenia prac na podstawie protokołu wprowadzenia, nie później niż w terminie 3 dni roboczych od dnia podpisania niniejszej umowy.
2. Wykonanie przedmiotu zamówienia zostanie potwierdzone przez sporządzenie przez obie strony protokołu odbioru końcowego przedmiotu zamówienia bez zastrzeżeń bądź protokołu odbioru zawierającego wyłącznie zastrzeżenia nieistotne.

§ 3 WARUNKI REALIZACJI ROBÓT

1. Wykonawca ponosi pełną odpowiedzialność za teren prowadzenia prac budowlanych w czasie ich realizacji. Za teren prowadzenia prac budowlanych strony uznają całą przestrzeń, na której Wykonawca będzie prowadził roboty, zaplecze budowy, jak też przestrzeń przylegającą, w której mogą nastąpić skutki prowadzenia tych robót. Wykonawca zobowiązany jest do wydzielenia i oznakowania obszaru prowadzonych prac w widoczny sposób (w tym np. części obiektu lub wybranych pomieszczeń) i zabezpieczenia tej przestrzeni przed niepowołanym dostępem osób postronnych. Wykonawca odpowiada za koordynację wszelkich prac związanych z wykonaniem przedmiotu umowy.
2. Wykonawca ponosi odpowiedzialność cywilną za szkody wynikłe na obszarze związanym z prowadzeniem prac budowlanych.
3. Wykonawca ma w szczególności obowiązek:
 - a) zapewnienia objęcia budowy przez osobę koordynującą wykonanie umowy ze strony Wykonawcy;
 - b) sporządzenia planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia, o ile zgodnie z przepisami będzie on wymagany dla prowadzenia robót;
 - c) organizacji, utrzymania i zabezpieczenia na własny koszt zaplecza robót, w miejscu uzgodnionym z Zamawiającym;
 - d) sprawowania właściwej pieczy (ochrony) nad mieniem Wykonawcy, w tym Materiałami dostarczonymi na potrzeby robót, do czasu ich odbioru przez Zamawiającego;
 - e) należytego zabezpieczenia i ochrony terenu robót zgodnie z obowiązującymi przepisami;
 - f) bezwzględnego stosowania przepisów ppoż. i bhp oraz przestrzegania określonych w tym zakresie wymagań Zamawiającego wskazanych w załączniku nr 3 do niniejszej umowy;
 - g) utrzymania należytego porządku na terenie budowy i w jej bezpośrednim otoczeniu, w tym bieżącego usuwania z terenu budowy zbędnych materiałów, odpadów i śmieci, a także niepotrzebnych urządzeń prowizorycznych, przy uwzględnieniu obowiązujących w tym względzie regulacji prawnych;
 - h) całkowitego uporządkowania po zakończeniu robót, terenu ich prowadzenia (Obiektu) wraz z terenem przyległym;
 - i) współpracy z wyznaczonymi przedstawicielami Zamawiającego oraz inspektorami nadzoru;
 - j) przemieszczenia w obrębie Obiektu i odpowiedniego zabezpieczenia kolidujących z robotami mebli i wyposażenia (na czas ich prowadzenia);
 - k) spełnienia innych wymagań wskazanych w Dokumentacji Postępowania i niniejszej umowie.
4. Wykonawca w ramach wykonania przedmiotu zamówienia jest zobowiązany do utylizacji gruzu i innych odpadów, w miejscach zorganizowanego składowania odpadów zgodnie z Ustawą o odpadach z dnia 14 grudnia 2012 r. (t.j. Dz.U z 2023 poz. 1587 z późn. zm.) oraz Rozporządzeniem Ministra Klimatu z dnia 2 stycznia 2020 r. w sprawie katalogu odpadów (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 10). W celu należytego wykonania zobowiązań wynikających z ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach Wykonawca nabędzie własność odpadów/materiałów uzyskanych w wyniku realizacji przedmiotu umowy.
5. Wykonawca zobowiązany jest do sporządzenia i przekazania Zamawiającemu kompletnej dokumentacji powykonawczej, przez którą rozumie się: dokumentację techniczną odzwierciedlającą faktyczny sposób zrealizowania robót (poprzez naniesienie na dokumentację wykonawczą stosownych zmian i adnotacji w czasie prowadzenia prac) wraz z:
 - a) instrukcjami obsługi, dokumentacją techniczno-ruchową i zbiorczym wykazem czynności eksploatacyjnych i serwisowych wbudowanych urządzeń;

- b) atestami i gwarancjami udzielonymi przez dostawców/producentów Materiałów i wyposażenia użytych przy wykonaniu robót,
 - c) certyfikatami bezpieczeństwa, certyfikatami zgodności i aprobatami technicznymi
 - d) innymi materiałami wskazanymi w OPZ.
6. Wykonawca zobowiązany jest do przedłożenia Zamawiającemu dokumentacji powykonawczej najpóźniej wraz ze zgłoszeniem Zamawiającemu gotowości oddania robót. Wykonawca dostarczy Zamawiającemu dokumentację powykonawczą w 2 egzemplarzach w wersji papierowej i w 2 egz. w wersji elektronicznej zawierającej zeskanowaną dokumentację z wersji papierowej.
 7. W przypadku wykonywania przedmiotu zamówienia w sposób wadliwy lub sprzeczny z niniejszą umową Zamawiający, po uprzednim bezskutecznym wezwaniu Wykonawcy do wykonywania robót zgodnie z umową i wyznaczeniu Wykonawcy dodatkowego odpowiedniego, co najmniej 7 dniowego terminu, będzie uprawniony (bez potrzeby uzyskania zgody sądu w tym zakresie i według własnego uznania) do ich samodzielnego wykonania lub powierzenia ich wykonania osobie trzeciej, w całości lub części, na koszt i ryzyko Wykonawcy.
 8. Wykonawca odpowiada za zgodność rozwiązań i Materiałów zastosowanych do wykonania robót w celu zapewnienia prawidłowego wykonania przedmiotu zamówienia (w tym za zgodność z przepisami techniczno-budowlanymi, obowiązującymi normami i innymi wymaganiami opisanymi w niniejszej umowie). Wykonawca zobowiązany jest do niezwłocznego zawiadomienia Zamawiającego na piśmie pod rygorem nieważności, w przypadku stwierdzenia, że zastosowanie się do opracowania technicznego lub jakiegokolwiek innej dokumentacji pochodzącej od Zamawiającego doprowadzić może do nieprawidłowego wykonania przedmiotu zamówienia, lub też wystąpienia innej okoliczności dot. terenu budowy lub Obiektu, w którym prowadzone są roboty, uniemożliwiających prawidłowe wykonanie przedmiotu zamówienia w sposób przewidziany w Dokumentacji Postępowania. W takim przypadku Wykonawca proponuje również rozwiązanie zastępcze. Zaniechanie dokonania ww. zawiadomienia nie zwalnia Wykonawcy z odpowiedzialności za wady przedmiotu zamówienia, choćby wada taka wynikała z zastosowania przez Wykonawcę rozwiązań przewidzianych w Dokumentacji Postępowania.
 9. Wykonawca zobowiązany jest do dokonania pisemnego zgłoszenia o zakończeniu prac i gotowości przystąpienia do ich odbioru.
 10. W przypadku konieczności powierzenia przetwarzania danych osobowych w zakresie i celu objętym niniejszą umową, Strony zobowiązują się do stosowania przepisów powszechnie obowiązujących oraz zasad wynikających z załącznika nr 4.
 11. Wykonawca oświadcza, że prace związane z przedmiotem niniejszej umowy zrealizuje samodzielnie bez udziału osób trzecich (podwykonawcy) i tym samym zobowiązuje się do osobistego wykonania przedmiotu zamówienia.

§ 4 WYNAGRODZENIE I WARUNKI PŁATNOŚCI

1. Strony ustalają, że w zamian za wykonanie wszystkich zobowiązań wynikających z niniejszej umowy Wykonawca będzie uprawniony do otrzymania ryczałtowego wynagrodzenia, które zgodnie z ofertą Wykonawcy wynosi:
Cena brutto przedmiotu zamówienia wynosi **zł**
(słownie: /...)
Cena netto przedmiotu zamówienia wynosi **zł**,
(słownie: /...)
stawka podatku VAT ... %.
2. Faktura może zostać wystawiona przez Wykonawcę po podpisaniu przez obydwie Strony protokołu odbioru końcowego przedmiotu zamówienia bez zastrzeżeń, bądź też, jeżeli protokół odbioru zawiera wyłącznie zastrzeżenia nieistotne z punktu widzenia realizacji przedmiotu zamówienia:
 - a) po usunięciu przez Wykonawcę zgłoszonych przez Zamawiającego usterek i wad przedmiotu umowy (co zostanie potwierdzone kolejnym protokołem sporządzonym przez strony), lub
 - b) bezskutecznym upływie wyznaczonego Wykonawcy terminu na usunięcie zgłoszonych usterek i wad – w takim jednak przypadku wynagrodzenie Wykonawcy zostanie stosownie obniżone w oparciu o przysługujące Zamawiającemu uprawnienia z rękojmi lub w ramach zwrotu (bądź zatrzymania na poczet zwrotu) kosztów poniesionych w celu usunięcia tych wad i usterek w ramach wykonania zastępczego.

3. Wynagrodzenie obejmuje wszelkie koszty Wykonawcy związane z realizacją niniejszej umowy. Wykonawca oświadcza, że uwzględnił w ofercie wszelkie dane i informacje udostępnione mu przez Zamawiającego oraz wszelkie warunki lokalne rozpoznane we własnym zakresie, niezbędne do wykonania umowy.
4. Wynagrodzenie Wykonawcy płatne będzie przelewem na rachunek bankowy wskazany przez niego w fakturze VAT, w terminie 30 dni od dnia jej otrzymania przez Zamawiającego. Zamawiający dopuszcza wystawienie faktury w formie elektronicznej. W takim przypadku faktura zostanie dostarczona na adres: faktury@kul.pl.
5. Przelew wierzytelności Wykonawcy wobec Zamawiającego wynikających z niniejszej umowy, wymaga uprzedniej zgody Zamawiającego wyrażonej na piśmie pod rygorem nieważności.
6. Zamawiający oświadcza, że zgodnie z art. 4c ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1790) posiada status dużego przedsiębiorcy.

§ 5 GWARANCJA I RĘKOJMIA

1. Wykonawca udziela Zamawiającemu gwarancji oraz rękojmi na całość przedmiotu zamówienia wynikający z niniejszej umowy, na okres 24 miesięcy licząc od dnia odbioru końcowego.
2. Najpóźniej w dniu podpisania protokołu odbioru końcowego, Wykonawca przekaze Zamawiającemu kartę gwarancyjną dla przedmiotu zamówienia, potwierdzającą warunki gwarancji określone w niniejszym paragrafie. Przekazanie karty gwarancyjnej jest warunkiem podpisania protokołów odbioru końcowego, przy czym za wystarczające dla złożenia oświadczenia gwarancyjnego i powstania odpowiedzialności gwarancyjnej Wykonawcy w rozumieniu art. 577 i n. kodeksu cywilnego, uznaje się również zawarcie niniejszej Umowy i przekazanie przez Wykonawcę przedmiotu zamówienia do odbioru końcowego przez Zamawiającego.
3. Wykonawca zobowiązany jest do przeniesienia na Zamawiającego przysługujących mu uprawnień z tytułu rękojmi i gwarancji do wszelkich Materiałów i wyposażenia użytych w związku z realizacją przedmiotu zamówienia, przysługujących mu wobec producentów tych komponentów lub ich dostawców. Uprawnienia te przechodzą na Zamawiającego najpóźniej wraz z ich wbudowaniem/wmontowaniem lub wydaniem tych komponentów Zamawiającemu w inny sposób. Najpóźniej w dniu podpisania protokołu odbioru końcowego, Wykonawca przekaze Zamawiającemu karty gwarancyjne dla Materiałów i wyposażenia użytych podczas realizacji przedmiotu zamówienia, wystawione przez producentów tych komponentów.
4. Żaden z zapisów niniejszej umowy nie ogranicza ani nie wyklucza w jakikolwiek sposób odpowiedzialności Wykonawcy z tytułu rękojmi za wady fizyczne i prawne, która wynika z Kodeksu Cywilnego. W ramach wynagrodzenia określonego w § 4 ust. 1 Wykonawca zobowiązany jest do wykonywania na własny koszt i ryzyko, czynności serwisowych, okresowych przeglądów i utrzymania przedmiotu zamówienia oraz jego poszczególnych elementów – o ile będzie to niezbędne dla utrzymania gwarancji i rękojmi, przy czym powyższe obowiązki Wykonawca wykonywał będzie w okresach obowiązywania rękojmi i gwarancji opisanych w ust. 1 niniejszego paragrafu. W ramach powyższych czynności Wykonawca będzie w szczególności zobowiązany do, utrzymywania sprawności wszystkich wmontowanych urządzeń i wyposażenia.
5. W razie wykrycia w okresie gwarancyjnym określonym w ust. 1 powyżej jakiegokolwiek wady, Wykonawca jest zobowiązany do jej usunięcia, na własny koszt i ryzyko, niezwłocznie po powiadomieniu przez Zamawiającego o wykryciu wady. W zakresie powyższego Wykonawca zobowiązany jest do przystąpienia do usuwania wady i powiadomienia Zamawiającego o przewidywanym terminie jej wyeliminowania, nie później niż w terminie 3 dni roboczych od dnia jej zgłoszenia przez Zamawiającego. Wykonawca usunie wadę niezwłocznie, tj. najpóźniej w terminie 14 dni od daty jej zgłoszenia, chyba że z niezależnych od Wykonawcy okoliczności wskazanych Zamawiającemu, danej wady nie da się w tym terminie usunąć. W takim wypadku Wykonawca zobowiązany jest podać najwcześniejszy możliwy termin jej usunięcia, uzasadniając powody, dla których nie da się jej usunąć wcześniej. W braku wskazania przez Wykonawcę przewidywanego terminu usunięcia wady, lub braku wskazania niezależnych od Wykonawcy okoliczności uniemożliwiających usunięcie wady w terminie 14 dni poczytuje się, że zostanie ona usunięta najpóźniej w terminie 14 dni od dnia zgłoszenia.
6. W przypadku, gdy Wykonawca nie wypełni obowiązku niezwłocznego usunięcia wady (lub przystąpienia do jej wyeliminowania) w terminach zastrzeżonych w ustępie poprzednim, Zamawiający będzie uprawniony, bez konieczności wyznaczania Wykonawcy dodatkowego terminu na usunięcie wady, ani też bez konieczności uzyskiwania upoważnienia sądu, do powierzenia ich usunięcia wybranej przez siebie osobie trzeciej, na wyłączny koszt i ryzyko Wykonawcy, bez naruszenia w ten sposób innych praw Zamawiającego wynikających z Umowy lub z przepisów prawa, w tym z zachowaniem prawa do naprawienia szkody. Zamawiającemu

przysługuje takie uprawnienie także wtedy, gdy Wykonawca z nieuzasadnionych powodów wstrzyma czynności naprawcze lub będzie je przeprowadzał w sposób opieszały, lub niezgodny z zasadami sztuki budowlanej i wiedzy w danej dziedzinie.

7. W przypadku, w którym niezwłoczne usunięcie wady nie będzie możliwe w terminie krótszym niż 30 dni od daty jej zgłoszenia, Wykonawca będzie zobowiązany do wykonania możliwej do zrealizowania części prac naprawczych związanych ze zgłoszoną wadą oraz dostarczenia Zamawiającemu do nieodpłatnego używania, na czas niezbędny do usunięcia wady (poczynając od 30 dnia od daty zgłoszenia), zastępczego elementu lub rozwiązania, o parametrach, właściwościach i funkcjonalności odpowiadających parametrom urządzenia/wyposażenia lub innego elementu wadliwego. W przypadku niewykonania powyższego obowiązku Zamawiający będzie uprawniony do pozyskania takiego zamiennego wyposażenia lub urządzenia na koszt i ryzyko Wykonawcy.
8. Wykonawca ponosi odpowiedzialność z tytułu gwarancji jakości oraz rękojmi za wady, przy czym Zamawiający może wykonywać uprawnienia z tytułu rękojmi za wady i niezgodności przedmiotu zamówienia z umową, niezależnie od uprawnień wynikających z gwarancji, jak też uprawnień wynikających z postanowień umowy dotyczących kar umownych, oraz uprawnienia Zamawiającego do żądania naprawienia szkody na zasadach ogólnych.

§ 6 KARY UMOWNE

1. Wykonawca zobowiązany jest zapłacić Zamawiającemu kary umowne w następujących wysokościach:
 - a) za zwłokę w wykonywaniu przedmiotu zamówienia, w terminie określonym w § 2 ust. 1, w wysokości 0,3% wartości wynagrodzenia umownego netto określonego w § 4 ust. 1, za każdy rozpoczęty dzień zwłoki, nie więcej jednak niż 20 % wartości wynagrodzenia umownego netto;
 - b) za zwłokę w usunięciu wad stwierdzonych przy odbiorze końcowym lub ujawnionych w okresie gwarancji lub rękojmi, w wysokości 0,25 % wartości wynagrodzenia umownego netto określonego w § 4 ust. 1 za każdy rozpoczęty dzień zwłoki, nie więcej jednak niż 20 % wartości wynagrodzenia umownego netto;
 - c) za wprowadzenie przez Wykonawcę podwykonawcy, w wysokości 1 000,00 zł, za każdy stwierdzony przypadek.
2. W przypadku nieprzestrzegania przez Wykonawcę wymagań w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy określonych przez Zamawiającego w załączniku nr 3, Wykonawca zobowiązany będzie do zapłaty Zamawiającemu następujących kar umownych. W przypadku:
 - a) braku wyposażenia lub niestosowania przez pracowników Wykonawcy i osoby wykonujące pracę na jego rzecz środków ochrony indywidualnej oraz odzieży i obuwia roboczego, w kwocie 500 zł, za każdy ujawniony przypadek;
 - b) braku ładu i porządku na stanowiskach pracy zorganizowanych przez Wykonawcę w ramach realizacji przedmiotu umowy oraz w ich otoczeniu, w kwocie 200 zł, za każdy ujawniony przypadek;
 - c) naruszenia przepisów i zasad bezpieczeństwa, w tym określonych w BIOZ, IBWR lub instrukcji BHP, w kwocie 500 zł, za każdy ujawniony przypadek;
 - d) przebywania na terenie budowy pracowników będących pod wpływem alkoholu lub innych środków odurzających, w kwocie 1500 zł za każdy ujawniony przypadek.
3. W przypadku odstąpienia od niniejszej Umowy przez Zamawiającego z przyczyn leżących po stronie Wykonawcy, Wykonawca będzie zobowiązany do zapłaty kary umownej na rzecz Zamawiającego w wysokości 20% wynagrodzenia umownego netto wskazanego w § 4 ust. 1 Umowy.
4. Łączna wysokość kar umownych naliczanych zgodnie z ust. 1 oraz ust. 2 nie może przekroczyć więcej niż 30 % wartości maksymalnego wynagrodzenia umownego określonego w § 4 ust. 1 umowy. Kara umowna opisana w ust. 3 niniejszego paragrafu nie podlega wliczeniu do limitu kar opisanego w zdaniu poprzedzającym i może być przez Zamawiającego dochodzona niezależnie.
5. Ww. kary umowne płatne będą w terminie 3 dni od dnia złożenia Wykonawcy wezwania do ich zapłaty.
6. Zamawiający może jednostronnie potrącić naliczone kary umowne z należnego Wykonawcy wynagrodzenia.
7. Naliczenie zastrzeżonych umową kar umownych nie wyłącza możliwości dochodzenia przez Zamawiającego odszkodowania na zasadach ogólnych do pełnej wysokości szkody poniesionej przez Zamawiającego.

§ 7 KOORDYNACJA WYKONANIA POSTANOWIEŃ UMOWY I NADZÓR NAD JEJ REALIZACJĄ

1. Jako koordynującą wykonanie niniejszej umowy Zamawiający wyznacza następującą osobę:
....., adres e-mail:;
nr tel.:
2. Jako koordynującą wykonanie niniejszej umowy Wykonawca wyznacza następującą osobę:
....., adres e-mail:;
nr tel.:
3. W imieniu Zamawiającego czynności związane z prowadzeniem oraz nadzorowaniem inwestycji może wykonywać ustanowiony Inspektor Nadzoru Inwestorskiego.
4. Wykonawca zobowiązany jest do zapewnienia Zamawiającemu oraz wszystkim upoważnionym przez niego osobom dostępu na teren budowy oraz do wszystkich miejsc, gdzie są wykonywane roboty budowlane lub gdzie przewiduje się wykonanie robót związanych z realizacją przedmiotu umowy.

§ 8 ODBIÓR

1. Strony przewidują odbiór końcowy robót prowadzonych na podstawie niniejszej umowy, potwierdzony protokołem odbioru końcowego przedmiotu zamówienia.
2. Ponadto Wykonawca zobowiązany jest zgłaszać Zamawiającemu tzw. roboty zanikające i ulegające zakryciu. Żadna część wykonanych robót nie może zostać zakryta bez jej odbioru dokonanego przez wyznaczonego przez Zamawiającego inspektora nadzoru lub koordynatora. Wykonawca zgłosi Inspektorowi/koordynatorowi z odpowiednim wyprzedzeniem gotowość sprawdzenia robót przed ich tzw. zakryciem lub zanikiem. Inspektor nadzoru/koordynator niezwłocznie przystąpi do sprawdzenia robót zanikających lub ulegających zakryciu. W przypadku zakrycia robót przed dokonaniem ich odbioru przez inspektora/koordynatora, Zamawiający ma prawo zażądać odkrycia tej części robót. W tym przypadku koszty odkrycia, a także ponownego wykonania robót poniesie Wykonawca.
3. Wykonanie przedmiotu zamówienia objętego niniejszą umową, potwierdzone zostanie protokołem odbioru końcowego bez zastrzeżeń bądź protokołem odbioru zawierającym wyłącznie zastrzeżenia nieistotne z punktu widzenia realizacji przedmiotu zamówienia.
4. Zamawiający za „wady istotne” robót, uważa w szczególności wady: które uniemożliwiają prawidłowe i normalne korzystanie z przedmiotu zamówienia, zgodnie z wymaganiami i celami wynikającymi z umowy lub przeznaczenia Obiektu, w którym je wykonano, lub roboty, których wykonanie odbiega w sposób zasadniczy od cech funkcjonalnych, estetycznych właściwych ich specyfice; bądź też roboty, które wykonano z zastosowaniem rozwiązań znacząco tańszych w porównaniu do rozwiązań przewidzianych w Dokumentacji Postępowania, albo w inny istotny sposób odbiegający od określonych w tej Dokumentacji wymagań. Wadami istotnymi robót budowlanych będą również wady wymagające w celu ich naprawy opracowania dodatkowej dokumentacji projektowej lub które wykonane zostały niezgodnie z treścią zawartej umowy i/lub zasadami wiedzy technicznej.
5. O gotowości do odbioru końcowego przedmiotu zamówienia Wykonawca zawiadomi Zamawiającego oraz przedłoży Zamawiającemu wszystkie dokumenty pozwalające na ocenę prawidłowości wykonania przedmiotu zamówienia, w tym:
 - a. dokumentację powykonawczą, sporządzoną zgodnie z postanowieniami § 3 ust. 5 i 6;
 - b. oświadczenie gwarancyjne na wykonane roboty.
6. Jeżeli Zamawiający uzna, że roboty zostały zakończone, wyznaczy termin odbioru końcowego nie dłuższy niż 3 dni robocze od daty zawiadomienia o gotowości ich oddania przez Wykonawcę i przedstawienia dokumentacji określonej w ustępie 5.
7. Z czynności odbioru końcowego sporządzony zostanie protokół zawierający wszelkie ustalenia dokonane w toku odbioru i zalecenia dotyczące usunięcia stwierdzonych przy odbiorze wad wraz z terminami wyznaczonymi na ich usunięcie. W szczególności:
 - a. Zamawiający odmówi odbioru robót, jeżeli w toku czynności odbioru zostanie stwierdzone, że przedmiot zamówienia nie osiągnął gotowości oddania z powodu nie zakończenia wszystkich robót lub gdy stwierdzone zostaną istotne wady przedmiotu zamówienia;
 - b. Zamawiający odbierze przedmiot zamówienia; lub

- c. Zamawiający odbierze roboty z zastrzeżeniami, w przypadku stwierdzenia wyłącznie nieistotnych wad przedmiotu zamówienia.
8. W przypadku stwierdzenia wad przedmiotu zamówienia, Wykonawca zobowiązany będzie do ich usunięcia w wyznaczonym mu do tego przez Zamawiającego odpowiednim terminie. Wykonawca zobowiązany jest do zawiadomienia Zamawiającego o usunięciu wad oraz do zaproponowania terminu odbioru prac zakwestionowanych uprzednio jako wadliwych. Usunięcie zgłoszonych wad zostanie potwierdzone przez strony kolejnym protokołem. W przypadku dokonania przez Zamawiającego odbioru przedmiotu zamówienia z zastrzeżeniami, Zamawiający nie będzie zobowiązany do zapłaty części wynagrodzenia Wykonawcy za prawidłowe roboty, wcześniej niż przed usunięciem zgłoszonych wad przez Wykonawcę (potwierdzonego protokołarnie) lub upływem terminu wyznaczonego na ich usunięcie.
9. Jeżeli zgłoszone wady były istotne, za termin odbioru będzie uznawana data ich usunięcia określona w protokole usunięcia wad podpisanym przez obie strony. Jeżeli zgłoszone wady były wyłącznie nieistotne, terminem odbioru będzie termin podpisania protokołu odbioru zawierającego zastrzeżenia nieistotne z punktu widzenia realizacji przedmiotu zamówienia.
10. Jeżeli usunięcie wad nie jest możliwe:
 - a) a wady te nie uniemożliwiają użytkowania przedmiotu zamówienia zgodnie z przeznaczeniem – Zamawiający może odpowiednio obniżyć wynagrodzenie Wykonawcy,
 - b) a wady uniemożliwiają użytkowanie przedmiotu zamówienia zgodnie z przeznaczeniem – Zamawiający może zażądać ponownego wykonania przedmiotu zamówienia, zachowując prawo do naliczenia ustalonych kar umownych i odszkodowań lub odstąpić od umowy z winy Wykonawcy.
11. Podpisanie protokołu odbioru końcowego przez Zamawiającego nie zwalnia Wykonawcy z odpowiedzialności z tytułu gwarancji i rękojmi, ani też z obowiązku usunięcia wad.
12. Sporządzenie protokołu odbioru końcowego bez zastrzeżeń bądź protokołu odbioru zawierającego zastrzeżenia nieistotne z punktu widzenia realizacji zamówienia jest warunkiem dokonania rozliczenia końcowego.

§ 9 ODSTĄPIENIE OD UMOWY

1. Niezależnie od przypadków określonych w powszechnie obowiązujących przepisach prawa (w tym wymienionych w Kodeksie cywilnym lub PZP), Zamawiającemu przysługuje prawo odstąpienia od umowy w następujących okolicznościach:
 - a. W przypadku przekraczającej 2 tygodnie zwłoki Wykonawcy w wykonaniu przedmiotu zamówienia w umówionym terminie (w takim przypadku Zamawiający uprawniony jest do odstąpienia od Umowy bez wyznaczania Wykonawcy dodatkowego terminu zgodnie z art. 492 Kodeksu Cywilnego).
 - b. W przypadku opóźniania się przez Wykonawcę z rozpoczęciem lub wykończeniem robót w takim stopniu, że nie jest prawdopodobne, żeby zdołał je ukończyć w terminie umówionym (w takim przypadku Zamawiający jest uprawniony do odstąpienia od Umowy bez wyznaczenia Wykonawcy dodatkowego terminu). Za okoliczności uzasadniające odstąpienie od Umowy na tej podstawie Strony uznają w szczególności:
 - I. nieprzejęcie terenu budowy przez Wykonawcę z przyczyn leżących po jego stronie, w terminie dłuższym niż 1 tydzień od daty zadeklarowania przez Zamawiającego jego przekazania;
 - II. faktyczne zaprzestanie wykonywania robót przez Wykonawcę trwające dłużej niż tydzień, chyba że przerwa nastąpiła wyłącznie z takich przyczyn, które są niezależne od Wykonawcy.
 - c. W przypadku wadliwego lub sprzecznego z umową wykonywania robót, jeżeli pomimo wezwania Wykonawcy do zmiany sposobu wykonania i wyznaczeniu Wykonawcy odpowiedniego terminu, Wykonawca nie zmienia sposobu wykonywania umowy. Za okoliczności uzasadniające odstąpienie od Umowy na tej podstawie Strony uznają w szczególności:
 - I. niezachowywanie przez Wykonawcę standardów jakości wykonywania robót określonych w Dokumentacji Postępowania,
 - II. naruszanie przez Wykonawcę wymogów w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy, mogących skutkować utratą życia lub zdrowia osób wykonujących roboty.
 - d. Zamawiający jest ponadto uprawniony do odstąpienia od niniejszej umowy w przypadku stwierdzenia, że w chwili zawarcia umowy lub po jej zawarciu Wykonawca podlega wykluczeniu na podstawie art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 13 kwietnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu

agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 507 z późn. zm.) a także w przypadku stwierdzenia wykonywania umowy przez lub z udziałem obywateli i podmiotów wskazanych w art. 5k rozporządzenia 833/2014 dotyczącego środków ograniczających w związku z działaniami Rosji destabilizującymi sytuację na Ukrainie (Dz. Urz. UE nr L 111 z 31.07.2014 str. 1 z późn. zm.).

2. Zamawiający (zachowując prawo do żądania naprawienia szkody) jest ponadto uprawniony do odstąpienia od umowy w przypadku stwierdzenia w toku odbioru istotnych wad przedmiotu zamówienia, jeżeli wad tych nie można usunąć, lub Wykonawca nie usuwa ich w wyznaczonym przez Zamawiającego terminie bądź odmawia ich usunięcia. Uprawnienie to nie wyłącza prawa Zamawiającego do usunięcia wady na koszt i ryzyko Wykonawcy.
3. Odstąpienie od umowy przez Zamawiającego nie wyłącza jego uprawnieniu do żądania od Wykonawcy zapłaty zastrzeżonych w umowie kar umownych.
4. W przypadku odstąpienia od umowy w mocy pozostają wszystkie postanowienia umowy w odniesieniu do zrealizowanej części umowy, w szczególności zobowiązania Wykonawcy w zakresie gwarancji i rękojmi.

§ 10 POSTANOWIENIA KOŃCOWE

1. Niniejsza umowa poddana jest właściwości prawa polskiego.
2. W przypadku realizacji umowy przez kilku Wykonawców wspólnie:
 - a. Wykonawcy odpowiadają za wykonanie wynikających z niniejszej umowy zobowiązań solidarnie;
 - b. Wykonawcy zobowiązani są przedstawić Zamawiającemu kopię umowy regulującej warunki ich współpracy przy realizacji niniejszej umowy lub inne oświadczenie, z którego wynikało będzie upoważnienie dla jednego z Wykonawców do przyjęcia wynagrodzenia w imieniu pozostałych. Zamawiający jest uprawniony do wstrzymania się z zapłatą wynagrodzenia nie popadając w opóźnienie, do czasu otrzymania takiego upoważnienia.
3. Zmiana, rozwiązanie lub odstąpienie od niniejszej umowy, wymagają formy pisemnej pod rygorem nieważności. Zmiana adresu, nazwy lub formy organizacyjno-prawnej oraz osób biorących udział w realizacji umowy którejkolwiek ze stron umowy nie stanowi zmiany jej treści i nie wymaga sporządzenia aneksu do umowy.
4. Załączniki stanowią integralną część umowy.
5. Spory, jakie mogą wyniknąć z realizacji umowy, strony poddają rozstrzygnięciu sądowi powszechnemu właściwemu dla miejsca siedziby Zamawiającego.
6. Niniejsza umowa wchodzi w życie z dniem podpisania.
7. Zasady przetwarzania danych osobowych określa załącznik nr 4.
8. Umowę sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, po jednym dla każdej ze Stron.

Załączniki:

1. Opis przedmiotu zamówienia,
2. Oferta Wykonawcy,
3. Wymagania BHP i ppoż.,
4. Zasady przetwarzania danych osobowych

.....

Wykonawca

.....

Zamawiający

Załącznik Nr 3 do Umowy Nr **UZDZZ/2025**..... z dnia

**SZCZEGÓŁOWE WYTYCZNE I WYMAGANIA
DOTYCZĄCE REALIZACJI ROBÓT ZGODNIE Z PRZEPISAMI BHP I PPOŻ.**

1. Wykonawca zobowiązany jest do organizowania i wykonywania prac realizowanych w ramach przedmiotu umowy w sposób zapewniający bezpieczne i higieniczne warunki pracy, w tym zapewni niezbędne środki i materiały dla bezpiecznego wykonania powierzonych zadań.
 - 1.1. Przestrzegania zasad bezpieczeństwa, przepisów BHP i Prawa budowlanego na terenie budowy i zaplecza budowlanego.
 - 1.2. Ustalenia koordynatora ds. BHP w osobie, który pełni nadzór nad przestrzeganiem przepisów i zasad BHP przez wszystkich zatrudnionych na budowie **instalacji urządzeń klimatyzacyjnych**. Ustalenie koordynatora ds. BHP nie zwalnia Wykonawcy z obowiązku zapewnienia bezpieczeństwa i higieny pracy zatrudnionym przez siebie pracownikom.
2. Wykonawca jest zobowiązany współdziałać z Zamawiającym z zakresie bhp w/w procesie realizacji budowy a w szczególności:
 - 2.1. Zapoznania pracowników z koordynatorem BHP budowy oraz z planem BIOZ (jeśli jest wymagany i sporządzony). Posiadać pisemne potwierdzenie zapoznania się z powyższym oraz stosować się do zawartych w nim wymagań oraz wytycznych.
 - 2.2. Zapewnienia stałej obecności na budowie osób z nadzoru.
 - 2.3. Sporządzenia i przekazania Zamawiającemu pisemnego wykazu osób, które będą realizowały zlecony zakres robót. W przypadku zmian osób realizujących roboty wykaz ten winien być niezwłocznie aktualizowany. Do przedmiotowego wykazu winny być dołączone niżej wymienione dokumenty: kopie aktualnych badań lekarskich pracowników, zaświadczenia potwierdzające uczestnictwo pracowników w szkoleniach bhp (wstępnych, stanowiskowych, okresowych).
 - 2.4. Utrzymania porządku w rejonie prowadzonych przez siebie prac oraz bieżącego usuwania zbędnych materiałów i odpadów.
 - 2.5. Utrzymania w czystości terenu i zaplecza budowy w zakresie użytkowanym przez Wykonawcę.
 - 2.6. Właściwego przechowywania materiałów, urządzeń i sprzętu.
 - 2.7. Prawidłowego wykonania niezbędnych zabezpieczeń.
 - 2.8. Wyposażenia pracowników w niezbędne na danym stanowisku środki ochrony indywidualnej.
 - 2.9. Zachowania należytej ostrożności w czasie prowadzenia robót w sąsiedztwie elementów robót już wykonanych celem uniknięcia uszkodzeń i zniszczeń, a w przypadku spowodowania szkód niezwłocznego poinformowania o powyższym Zamawiającego oraz pokrycia kosztów ich usunięcia.
 - 2.10. Usunięcia po zakończeniu robót wszystkich zbędnych materiałów, urządzeń i odpadów oraz pozostawienia terenu budowy, obiektu i jego otoczenia w stanie czystym i uporządkowanym.
 - 2.11. Wykonawca jest zobowiązany do zapewnienia bezpieczeństwa przy wykonywaniu prac niebezpiecznych pod względem pożarowym oraz przestrzegania postanowień instrukcji bezpieczeństwa pożarowego obowiązującej na terenie obiektu, w którym prowadzone są prace budowlane.
 - 2.12. Prace niebezpieczne pożarowo mogą być wykonywane pod warunkiem spełnienia wymagań ppoż. ustalanych każdorazowo przed rozpoczęciem prac.
 - 2.13. Wykonawca w porozumieniu z przedstawicielem Zamawiającego sporządza protokół zabezpieczenia przeciwpożarowego prac niebezpiecznych pożarowo - załącznik nr 1 Po wykonaniu zabezpieczeń określonych w/w protokole wydaje się pisemne zezwolenie na rozpoczęcie prac wg wzoru – załącznik nr 2
 - 2.14. Zamawiający udostępnia Wykonawcy na czas trwania prac budowlanych funkcjonujące w obiekcie zabezpieczenia ochrony przeciwpożarowej. Wykonawca jest zobowiązany do utrzymania stanu pierwotnego urządzeń ppoż. po zakończeniu robót.
3. Osoby dozoru Wykonawcy odpowiedzialne są za:
 - 3.1. Prowadzenie bieżącej konsultacji w zakresie prowadzonych robót i wykonywanych zabezpieczeń z Zamawiającym.

- 3.2. Bieżące zgłaszanie Zamawiającemu zauważonych nieprawidłowości i zagrożeń w celu ich szybkiego i sprawnego wyeliminowania.
- 3.3. Zapewnienie pracownikom niezbędnych, sprawnych narzędzi i urządzeń pomocniczych oraz bezpiecznego ich stosowania.
- 3.4. Przeprowadzenie instruktaży stanowiskowych, wstępnych i okresowych.
- 3.5. Egzekwowanie od pracowników przestrzegania przepisów i zasad bezpieczeństwa i higieny pracy, w tym również zawartych w planie BIOZ, instrukcjach BHP i IBWR, jeśli są wymagane do realizacji umowy.
- 3.6. Uczestniczyć w spotkaniach, kontrolach i inspekcjach organizowanych przez Zamawiającego dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej oraz koordynacji robót.
- 3.7. Terminowo realizować zalecenia z przeprowadzonych inspekcji.
4. Każdy pracownik Wykonawcy przystępujący do prac powinien:
 - 4.1. Posiadać aktualne orzeczenie lekarskie (stosownie do charakteru wykonywanych prac) potwierdzające zdolność od pracy.
 - 4.2. Posiadać potwierdzenie odbycia okresowego przeszkolenia w zakresie BHP.
 - 4.3. Być w stanie pełnej sprawności fizycznej i psychicznej.
 - 4.4. Być wyposażony sprzęt i środki ochrony indywidualnej stosownie do wykonywanych zadań.
5. W przypadku nieprzestrzegania przez Wykonawcę przepisów i zasad BHP Zamawiający może zastosować wobec Wykonawcy ostrzeżenia, upomnienia, usunięcie z terenu budowy pracownika lub pracowników Wykonawcy, wstrzymanie robót Wykonawcy, a także kary umowne.

Zamawiający zastrzega sobie prawo określenia dodatkowych wymogów dotyczących bezpieczeństwa pracy i ochrony zdrowia w sytuacjach przewidywania wystąpienia specyficznych sytuacji zagrożeń, wymagających zastosowania odrębnych działań zapobiegawczych.

Załącznik nr 4 do umowy *[wersja dla Wykonawców prowadzących działalność w formie jednoosobowej działalności gospodarczej]*

KLAUZULA INFORMACYJNA

Zgodnie z art. 13 ust. 1 i 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) informujemy, że:

- 1) Administratorem jest Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II z siedzibą w Lublinie przy Al. Racławickich 14 (nr tel.: 81 445 41 01, adres e-mail: kul@kul.pl).
- 2) Administrator wyznaczył inspektora ochrony danych, z którym można kontaktować się pod numerem telefonu: **81 445 32 30**, bądź za pośrednictwem poczty elektronicznej: **iod@kul.pl**
- 3) Dane osobowe będą przetwarzane w celu zawarcia umowy cywilnoprawnej.
- 4) Podstawą przetwarzania danych jest art. 6 ust. 1 lit. b ogólnego rozporządzenia o ochronie danych (przetwarzanie jest niezbędne do wykonania umowy, której stroną jest osoba, której dane dotyczą, lub do podjęcia działań na żądanie osoby, której dane dotyczą, przed zawarciem umowy). Podanie danych osobowych jest warunkiem zawarcia umowy. Osoba, której dane dotyczą jest zobowiązana do ich podania. Konsekwencją niepodania danych osobowych jest brak możliwości zawarcia umowy.
- 5) Pani/Pana dane osobowe będą przetwarzane przez okres realizacji umowy oraz do czasu przedawnienia roszczeń, uwzględniając okres archiwizacji dokumentacji.
- 6) Dane będą ujawniane osobom działającym z upoważnienia administratora i przetwarzającym je wyłącznie na polecenie tego podmiotu oraz organom i podmiotom uprawnionym na podstawie przepisów prawa.
- 7) Przysługuje Panu/Pani prawo do usunięcia danych osobowych, o ile zachodzi jedna z okoliczności, o których mowa w art. 17 ust. 1 ogólnego rozporządzenia o ochronie danych; prawo dostępu do danych; prawo do sprostowania danych; prawo do ograniczenia przetwarzania, a także prawo do wniesienia skargi do Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych (ul. Stawki 2, 00-193 Warszawa).

Załącznik nr 4 do umowy [wersja dla Wykonawców prowadzących działalność w formie innej niż jednoosobowa działalność gospodarcza]

KLAUZULA INFORMACYJNA

Zgodnie z art. 14 ust. 1 i 2 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych), publ. Dz. Urz. UE L Nr 119, s. 1 ze sprost.:

1. Administratorem jest Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II (adres: Al. Raławickie 14, 20 – 950 Lublin, adres e-mail: kul@kul.pl, numer telefonu: 81 445 41 01), reprezentowany przez Rektora.
2. Dane kontaktowe inspektora ochrony danych: adres e-mail: iod@kul.pl, numer telefonu: **81 445 32 30**.
3. Dane osobowe będą przetwarzane w celu:
 - uzgodnienia treści umowy, a następnie jej zawarcia przez osoby uprawnione do reprezentacji strony umowy;
 - realizacji zawartej umowy;
 - podejmowania kontaktu z osobami wyznaczonymi przez stronę umowy;
 - koordynowania realizacji umowy przez osoby wyznaczone przez stronę umowy;
 - ewentualnego dochodzenia roszczeń.
4. Dane osobowe będą przetwarzane przez okres niezbędny do realizacji umowy, a po zakończeniu realizacji umowy – do czasu przedawnienia roszczeń.
5. Dane osobowe będą przetwarzane w zakresie: imię i nazwisko, stanowisko służbowe, służbowy numer telefonu, adres poczty elektronicznej.
6. Źródło pochodzenia danych osobowych: dane osobowe będą przekazane przez stronę umowy.
7. Podstawą prawną przetwarzania danych jest art. 6 ust. 1 lit. f) ww. rozporządzenia (tj. przetwarzanie jest niezbędne do celów wynikających z prawnie uzasadnionych interesów realizowanych przez administratora lub przez stronę trzecią). Prawnie uzasadnionym interesem administratora jest należyta realizacja umowy.
8. Administrator przekazuje dane osobowe upoważnionym pracownikom oraz podmiotom, którym powierzył przetwarzanie danych osobowych. Dane osobowe mogą być przekazane podmiotom i organom uprawnionym na podstawie przepisów prawa.
9. Osoba, której dane dotyczą ma prawo do:
 - a) żądania dostępu do danych osobowych oraz ich sprostowania, usunięcia lub ograniczenia przetwarzania, z zastrzeżeniem art. 17 ust. 3 ww. rozporządzenia;
 - b) wniesienia sprzeciwu;
 - c) wniesienia skargi do organu nadzorczego – Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych (ul. Stawki 2, 00 – 193 Warszawa).